שאלות ותשובות בהלכה

הברחת נכסים מפני כתובה – משאית הרשומה על שם סבתא בת 117

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

אדם החייב לפרוע את חוב כתובת אשתו (או חוב ממוני מוכח לבעל חוב), והוא מחזיק ומשתמש ביום-יום בממונו וברכושו, אך רשם את הנכס במשרד הרישוי או ברישומים הרשמיים על שם קרוב משפחתו כדי להבריחו מן הגבייה – אין בית הדין משגיח ברישום הפיקטיבי, ויורדים לנכסים הללו וגובים מהם את החוב כדת וכדין.

בסוגיה זו (הקשורה לחושן משפט סימן ס).

בשיעור הובא מעשה שהגיע לפני בתי הדין: אישה באה לגבות את חוב כתובתה בסך 180,000 ש"ח מבעלה לשעבר. הבעל טען בבית הדין כי הוא עני מרוד ואין לו שקל אחד לפרוע. הראתה האישה לבית הדין כי הבעל נוהג ומפעיל מדי יום משאית מסחרית גדולה בשווי מאות אלפי שקלים. כשהנפיק הבעל מסמך משרדי רשמי ("משרד הרישוי"), התברר כי המשאית רשומה על שם סבתא קשישה המתגוררת בבית אבות והיא כבת 117 שנים. הבעל טען בלהט: "המכונית שייכת לסבתא שלי, והיא רק הרשתה לי לנסוע בה!" בית הדין דחה את הטענה מכל וכל ופסק: כאשר המציאות העובדתית והאומדנא דמוכח מראים שהרישום הרשמי הינו מופרך ונעשה כולו בדרך של הערמה והברחת נכסים, אין בית הדין הולך אחר הרישום הפיקטיבי אלא אחר המוחזקות והשליטה המציאותית. לפיכך, המשאית מעוקלת ונמכרת לפירעון הכתובה (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן צ"ט).

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד
לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות